

# ECHO ZDROJOWE

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

**Cena 25 gr.**

Wydawca, naczelny i odpowiedzialny redaktor :  
**Dr. JAROSŁAW SAWCZAK**

Redakcja i Administracja: Zakopane, ul. Jagiellońska włosa „Mazowiec” Telef. 509  
Godziny urzędowe od 10 do 12-tej

Rok X. Zakopane 15 maja 1935 Nr9-10



Wskrziesiciel Państwa Polskiego i Twórca Mocarstwowej Polski  
**MARSZAŁEK**

# JÓZEF PIŁSUDSKI NIE ŻYJE

W dniu 12 maja 1935 roku o godzinie 20 minut 45 zmarł w Warszawie, w Pałacu Belwederskim Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski.

Ś. P. Marszałek Józef Piłsudski zmarł na raka żołądka i wątroby na który cierpiał od dłuższego czasu.

W sobotę dnia 11 maja choroba przybrała stan groźny z powodu wylewu krwi do żołądka i pomimo najtroskliwszej opieki lekarzy krajowych i zagranicznych nie udało się utrzymać Pierwszego Marszałka przy życiu. Opiekowali się w ostatniej chwili Marszałkiem lek. gen. Ruppert, Dr. Stefanowski, dr. Tukanowicz i wiele innych.

Ostatnich Sakramentów św. i namaszczenie udzielił ksiądz dr. Kornilowicz.



# „MEMORJAŁ“

wręczony p. Burmistrzowi inż. E. Zaczyńskiemu przez delegatów „Gremjum“, w dniu 12 kwietnia 1935 r.

Przemysł hotelowo-pensjonatowy, będący podstawą egzystencji i rozwoju uzdrowisk, opierał się do czerwca 1927 r. na austriackiej ustawie przemysłowej, której najszerszym atutem było wprowadzenie przymusu należenia do danego zrzeszenia zawodowego, przemysłowego, Rozbudowaniem tej ustawy były okólniki odośnych ministerstw, dające tym przymusowym zrzeszeniom przemysłowym prawo opinowania przy wydawaniu przedsiębiorstwom nowo powatającym koncesji.

Oparte na takich podstawach „Gremja“ — zrzeszenia właścicieli i dzierżawców pensjonatów, hoteli i restauracji, tworzyły prawdziwe silne organizacje, które rozporządzając odpowiednimi funduszami, mogły nietylko skutecznie bronić interesów reprezentowanych jednostek, ale przede wszystkim stawały się ośrodkiem krzewienia ducha łączności i fachowego przygotowania swoich członków.

„Gremjum“ w Zakopanem od chwili swego powstania spełniało należycie swoje zadania, czego dowodem mogą być tak ważne, dla samego przemysłu pensjonatowego, jak i dla odwiedzających Zakopane gości problemy jak: 1) założenie biura informacyjnego na dworcu kolejowym, 2) założenie biura pośrednictwa pracy dla służby pensjonatowej i hotelowej, 3) urządzanie praktycznych kursów dla prowadzących przemysł pensjonatowy 4) zwalczanie nieuczciwej brudnej konkurencji 5) uczestniczenia w wydatnym finansowaniu propagandy Zakopanego, współpraca przy organizacji imprez sportowych, udział w komisjach sanitarnych itp. które „Gremjum“ z pożytkiem dla swoich członków przyprowadziło.

Z chwilą wydania nowej polskiej ustawy przemysłowej z dnia 7 czerwca 1927 r., która zniosła przymus należenia właścicieli i dzierżawców pensjonatów do „Gremjum“ rozluźniały się węzły organizacyjne.

Członkowie krótkowzroczni, fachowo niewykształceni, niezdający sobie sprawy z wartości jakie im organizacja zawodowa dać może, poczęli pierwotnie odmawiać współpracy, płacenia składek interesować się sprawami zawodowymi ogólnego znaczenia, aż w końcu poczęli gremjalnie opuszczać szeregi organizacji. Zaznaczyć tu nam wypada, że do tego masowego opuszczania szeregów „Gremjum“ przyczyniło się w bardzo wielkiej mierze niedość jasne rozgraniczenie między „Gremjum“ a „Składnicą Towarową“ dla członków „Gremjum“, która popadła w konkurs i narażiła członków zrzeszenia na znaczne straty. Za ten fakt czynnymi odpowiedzialnymi ludźmi stojącymi podówczas na czele naszej organizacji a równocześnie na czele wspomnianej Składnicy Towarowej.

Krótki okres ogólnego dobrobytu, znacznej frekwencji gości i wysokich cen, spowodował bardzo znaczny przypływ osób rozporządzających odpowiednim kapitałem, z których jedne lokowały go w budowę pensjonatów, drugie zaś w dzierżawieniu ich. Obydwie jednak kategorie tych ludzi nie były należycie obznajomione ani z miejscowymi stosunkami, ani z wymogami przyjezdnych a już

najmniej z wymogami przemysłu pensjonatowego. Od tej chwili zaczęła się bezplanowa rozbudowa Zakopanego, budowano w miejscach bez dróg, bez przewodów wodociągowych i elektrycznych, na parcelach, których powierzchnia wystarczała zaledwie na postawienie samych murów. Niedbano o zewnętrzny wygląd budynków, o przyozdabianie ich zieleńcami, kwieciami, estetycznym oparkaniem i t. p. Wszystko to złożyło się na słuszną krytykę gości i omijanie Zakopanego w sezonie letnim. Taki stan utrzymał się nawet w chmurze następującego kryzysu, dzięki podtrzymywaniu frekwencji przez obostrzenia paszportowe.

Tak zdeorganizowany przemysł pensjonatowy nie posiadający rzeczywiście silnej i jednolitej zawodowej organizacji, a więc niezdolny do przeciwstawiania się piątzącym się trudnościom, zastał kryzys ekonomiczny

Wobec wzmagającego się z każdym rokiem kryzysu frekwencja gości zmalała do wzwyż 50 pro. a wobec pauperyzacji społeczeństwa obroty i ceny zinały do tych samych rozmiarów.

Właściciele i dzierżawcy pensjonatów chcąc ratować zagrożoną swą egzystencję poczęli się uciekać do brudnej i nieuczciwej konkurencji. Zaczęło się wyłapywanie gości w postaciach, oferowanie cen utrzymania niżej kosztów własnych, posługiwanie się pokątnymi pośrednikami, demoralizowanie koncesjonowanych biur pośrednictwa na dworcu nierealnie wysokimi opłatami za dostarczonych gości. Przy takiej zabójczej gospodarce naturalnie właściciele pensjonatów nie tylko, że nie otrzymywali uczciwej wysokości zarobków ale pracowali deficytowo, nie byli w stanie płacić ani podatków, opłat socjalnych i t. p. świadczeń publicznych, ale narażali na straty dostawców. To samo da się powiedzieć i o dzierżawcach z tem tylko, że ci nie będąc zazwyczaj związani z Zakopanem stałą siedzibą ani stałymi interesami, postępowali jeszcze bardziej bezwzględnie.

Do pogłębienia tego stanu przyczyniają się w mierze może najznaczniejsze ukryte pod mianem „will“ pensjonaty niekoncesjonowane, których ilość przewyższa trzykrotnie sumę pensjonatów koncesjonowanych. Pensjonaty te wobec braku najprymitywniejszych nawet urządzeń sanitarnych, wobec braku jakiegokolwiek znajomości potrzeb i obsługi gości dyskredytują Zakopane jako uzdrowisko przed przyjezdnymi. Pensjonaty te nadomiar nieobarczone podatkami, opłatami socjalnymi i wysokimi czynszami dzierżawnymi, korzystając z niższych cen za wodę i prąd elektryczny, mogą wybitnie konkurować z przemysłem pensjonatowym a pozatem nie zgłaszając przybyłych gości do Urzędu Klimatycznego, zwalniają ich od płacenia taksy zdrojowej, narażając Zarząd Uzdrowiska na bardzo znaczne straty.

Wszystkie bolączki wyżej wyszczególnione złożyły się na upadek przemysłu pensjonatowego. Zarząd oraz poszczególni członkowie „Gremjum“ widząc taki stan rzeczy i zdając sobie sprawę, że wyjściem z tego chaosu może być tylko silne zespolona organizacja, korzystając z wydania nowe-



# FOTO „SABAŁA“

FIRMA EGZYSTUJE OD 1929 R.

ZYGMUNTA SUŁKOWSKIEGO

Zakopane, przy zbiegu  
ulic Chałubińskiego i Za-  
moyskiego obok pomnika  
Chałubińskiego

ZDJĘCIA FILMOWE

ROBOTY AMATORSKIE

SPRZEDAŻ MATERJAŁÓW FOTOGRAFICZNYCH

WAŻNE DLA PT, MIESZKANCÓW CENTRUM ZAKOPANEGO zdjęcia Filmowe i roboty amatorskie można również zama-  
wiać i odbierać w sklepie p. Janiny Terleckiej ul. Krupówki między rest. p. Karpowicza a Morskiego Oka

i do ustawy przemysłowej z dnia 7 czerwca 1934 r. a w szczególności z § 77 tej noweli, wprowadzającego na żądanie członków zezwolenia-przymus należenia do organizacji, i przystąpili do opracowania statutu nowej organizacji, której nadali miano „Związek Właścicieli Pensjonatów, Hotelu i Restauracji w Zakopanem“ opartej na zdrowych i silnych podstawach.

Celem usanowania stosunków w zakopiańskim przemyśle pensjonatowym, hotelowym, postawili sobie członkowie założyciele za zadanie przeprowadzenia następujących postulatów:

1) wnieść umotywowaną petycję do kompetentnych władz w sprawie uregulowania rozwoju przemysłu pensjonatowego w Zakopanem a to przez:

- wydanie zarządzeń wstrzymujących budowę nowych pensjonatów na przeciąg lat 5;
- o nieudzielania koncesyj na prowadzenie przedsiębiorstw hotelowo-pensjonatowych na przeciąg lat 5.

2) Przywrócić dawne uprawnienia „Gremjum“ opinowania władzom przemysłowym I. inst. podań przed wydaniem nowej koncesji.

3) Przeprowadzenie jednorazowej nadzwyczajnej lustracji pensjonatów koncesjonowanych, która ustaliła, które z nich odpowiadają wymagom ustawowym i sanitarnym odnośnie tej gałęzi przemysłu.

4) Co do anonimowych, niekoncesjonowanych pensjonatów wnieść

- okresowe przeprowadzanie lustracji budowlano-sanitarnych, w których jako rzeczoznawca powinien uczestniczyć delegowany członek Związku,
- o wprowadzenie stałej lotnej kontroli mającej za zadanie stwierdzania, czy „wille“ rzeczywiście zajmują się wyłącznie wynajmem pokoi, czy też prowadzą pokątny pensjonat,
- o obciążenie ich temi samymi opłatami za wodę, prąd elektryczny, świadczenia socjalne i podatki państwowe.

5) Poczynienie odpowiednich kroków zmie-

rzających do uregulowania sprawy domów zdrowia i wypoczynkowych oraz domów zakonnych. Domy te będące własnością stowarzyszeń o charakterze społecznym, korzystają z wydatnych ulg, a niejednokrotnie z zupełnego zwolnienia z opłat skarbowych, socjalnych i samorządowych stanowią poważną konkurencję dla naszego przemysłu, reklamując się w dziennikach jako pensjonaty zapodając ceny niżej rzetelnej kalkulacji przedsiębiorcy prywatnego.

6) Wymóc na właścicielach wydzierżawiających swoje pensjonaty i wille sezonowo, obowiązkowe zgłaszanie dzierżawców w sekretariacie Związku, któryby wykazy dzierżawców przedstawiał Władzom Skarbowym i Samorządowym w celu przyspieszenia ściągnięcia podatków i opłat za wodę przed zakończeniem sezonu.

7) Przywrócenie Związkowi wyłącznej koncepcji na prowadzenie biura informacyjnego na dworcu kolejowym.

Postulat ten jest jednym z najważniejszych ze względu na to, że do dzisiaj istniejące prywatne biura pośrednictwa na dworcu nie oddają żadnej korzyści naszemu przemysłowi, działają demoralizująco, obniżają ceny w pensjonatach i są niesłychanym haraczem, wynoszącym 19 do 20 proc. na rzecz pasożyta - pośrednika. Biura te utrzymując naganiaczy dworcowych, posługujących się niebawale nachalnymi metodami, wyłapywania gości, stają się prawdziwą, odstraszącą plagą Zakopanego.

8) W sprawie pokątnego pośrednictwa, oblegającego chmarą dworzec zakopiański i przylegające do niego ulice, zwrócić się do władz o pomoc do ukrócenia ich szkodliwej działalności i wysiedlenia z Zakopanego.

9) Przyjęcie ruchu turystycznego przez Związek.

Do tego celu służyć będzie specjalna, z łona Związku wysunięta, Sekcja turystyczno-propagandowa, której zakres działania znajduje się w opracowaniu.

10) Współpraca z Zarządem Uzdrowiska w propagandzie Zakopanego, urządzenie Imprez Sporto-

## Dom Komisowo - Handlowy

### MARTA SOJKOWA

dawniej Silkerbe Zjednoczone Kopalnie  
Górnośląskie Sp. z o. o. założ w roku 1926

KRUPÓWKI 33

POLECA:

Węgiel Koks, materiały budowlane jak cegła, piasek dreny, wapno, trzcinę cement i t. p.



**Wszyscy się przekonali że  
wszelkie gatunki pieczywa  
trzeba nabyć : w piekarni**

**JAKÓBA BECKA**

Żywcańskie |

| Każdą ilość odsyła się do domów

**ZAKŁAD  
FRYZJERSKI**

**DAMSKO MĘSKI**

na dworcu w Zakopanem  
otwarty od g. 6 r. do g. 1  
w nocy czynny w niedz.  
i święta. Specjalność trwa-  
ła ondulacja, manicure Cen-  
ny przystępne. Tel. 748

PRAC. ŚLUSARSKO-MECHANICZNA

**J. CZECH**

**Zakopane, Rynek 5**

przyjmuje wszelkie roboty w zakresie ślusar-  
stwa wchodzące, a w szczególności roboty  
budowlane, rep. motocykli, rowerów i t. p.  
**Po cenach bardzo przystępnych**

**B U F E T**

**Na dworcu kolejowym  
w Zakopanem**

poleca zimne i ciepłe prze-  
kaski wybór win i wó-  
dek piwo wszystkich bro-  
warów ceny umiarkowane  
Dla pp. kolejarzy, policji  
i turystów spec. rabat

wych, oraz wydawanie organu propagandowego  
z listą gości.

11) Założenie przy Związku biura pośredni-  
ctwa pracy dla służby pensjonatowej, którego do-  
chody przeznaczone by były na urządzenie facho-  
wego przeszkolenia służby pensjonatowej. Konce-  
sję taką „Gremjum“ posiadało od 1925 roku, wy-  
daną przez Województwo,

12) Urządzenie dla członków, w czasach po-  
sezonowych, praktycznych kursów i odczytów fa-  
chowych.

13) Zdobywanie własnej „Świetlicy“ celem pod-  
trzymania ducha łączności członków, urządzania  
wspólnych zabaw i rozrywek towarzyskich.

14) Poza sprawami obchodzącymi przemysł  
zakopiański, Związek postawi sobie za zadanie  
złączenie wszystkich uzdrowisk województwa kra-  
kowskiego pod jednym sztandarem, dla uregulo-  
wania wspólnych interesów. Zrzeszenie takie by-  
łoby zaczątkiem ogólnie państwowej organizacji  
reprezentującej interesy wszystkich zdrojowisk  
i przemysłu pensjonatowego.

Przedkładając JWP. Burmistrzowi niniejszy  
memoriał jesteśmy pełni nadziei, że JWPan Bur-  
mistrz jako wysoko ceniony rzecznik i wielki  
znawca spraw uzdrowiskowych zrozumie nasze  
zmagania i poprze akcję naszą swoim autorytetem.

Dvabé,

## Więcej słońca.

Afisz turystyczno- propagandowy jest jednym  
z najgłówniejszych środków bezpośredniej rekla-  
my, docierającej wprost do klienta gościa.

Naczelnym postulatem reklamy — to zgod-  
ność ze stanem faktycznym, a więc afisz taki wi-  
nien odpowiadać rzeczywistości, musi on „obrazo-  
wać“ piękno naturalne danej miejscowości tury-  
stycznej, lub raczej jej fragmentu.

Tylko taki afisz propagandowo - turystyczny  
spełni swoją rolę.

Hotelarze wszystkich krajów są bardzo zain-  
teresowani posiadaniem gustownych i estetycznie  
wykonanych afiszów turystycznych, bowiem źró-  
dłem ich dochodu jest przecież turystyka krajowa  
i zagraniczna,

Z pośród afiszów turystyczno - propagando-  
wych w ilości około 400 sztuk z różnych krajów,  
posiadanych przez Szkołę Hotelarską w Krakowie,  
zwracają na siebie uwagę francuskie afisze, tak  
pod względem estetycznego wykonania, jak i po-  
siadanej ilości. — W kraju tym, poza rządowymi  
afiszami, istnieją jeszcze szereg ośrodków regio-  
nalnych t. zw. „Syndicat d'Initiative“.

Syndykaty te mają na celu produkcję afi-  
szów, oraz materiału turystycznego w postaci róż-  
nych wydawnictw, jako to: broszurek, prospe-  
któw ulotek i książek.

Warto podkreślić fakt, iż w celu przyciągnię-  
cia do nas obcokrajowców, posiadamy dobre tu-  
rystyczne wydawnictwa, ilustrujące Polskę w ję-  
zykach: francuskim, angielskim i niemieckim, sta-  
rannie opracowane i wydane.

Wydawnictwa te przeznaczone są dla tury-  
stów zagranicznych, przeto są nieznane u nas  
w Kraju.

Jedno tylko zapytanie : dlaczego posiadamy  
tak mało afiszów i dlaczego niebo na na tych afi-  
szach jest przedstawione w ciemnych barwach.

— Może dlatego, żeby obcego przybysza,  
przyjeżdżającego do Polski. spotkało przyjemne  
rozczerowanie ?

Z punktu widzenia reklamy, fakt ten, jako  
niezgodny z rzeczywistością, należy bezwzględnie  
potępić !

— A więc więcej słońca nie tylko w naturze, ale  
i na afiszach.



# Informator po Poznaniu

**WYROBY GALANTERYJNO SKÓRZANE** **PRZYBORY PODRÓŻNE i t. p.**

**STAŁE NA SKŁADZIE W WIELKIM WYBORZE**

Torebki, portfele, papierośnice, portmonetki, kufy bagażowe, walizy, necesery, sakwojsze, teki skórzane i płócienne, torby szkolne i targowe, plecaki, stylpy, paski, szelki, obroże, bałogi i t. d.

**Wyroby własne.**

Przyjmuje się wszelkie zamówienia

**BORZYCH i Ska**

POZNAŃ, UL. PODGÓRNA 3.

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE

**A. GLASER**

POZNAŃ, UL. FR. RATAJCZAKA 12  
naprzeciw ul. Skarb.wej. Telefon 50-16

POSIADA NA SKŁADZIE:

<b>PASY</b> skórzane sierci wielbłądziej kononopne i bawełniane.	<b>ARMATURA</b> do pary, wody i gazu
<b>PŁYTY</b> uszczelniające, oryg. „Klingerit“, Laserit“, a. bestowe i gumowe	<b>SZKŁA</b> wodowskazowe, rurkowe oryg. „Klingerit“ i wazowe do oliwiarek kroplowych.
<b>SZCZELIWO</b> konopne, bawełniane, azbestowe, talkowe i gumowe.	<b>SMAROWNICE</b> różnych typów.
<b>WĘŻE</b> gumowe, tłoczące, spiralowe, do pary, parziane, wewnątrz gumowe wszelkich wymiarów	<b>MANOMETRY</b> oraz <b>KURKI</b> kontrolne
Lampy i kolby benzynowe do lutowania, Szczotki stalowe. Filce techn. Fibra w płytach i laskach. oraz wszelkie inne Artykuły Techniczne potrzebne dla przemysłu i rolnictwa.	<b>Wełna oraz Ścierki</b> do czyszczenia masz

DOSTAWA: do kolei, cukrowni, gorzelnii, browarów i fabryk.

## BILET ULGOWY

Okaziciel niniejszego otrzyma obiad 3 dań w cenie 1.10 gr. śniadania z piwem i wódką 1 zł. kolacja 1.00 w RESTAURACJI

**„TU SIĘ JADA JAK U MATKI“**

POZNAŃ Wjazdowa 10. Wybór win i wódek. Dancing

Uwaga dla PP. Lekarzy i Szpitali

Wszelkie aparaty elektromedyczne naprawy i reperacje fachowo pod gwarancją sprawnego działania.

**„MOTOR“** ZAKŁ. ELEKTRYCZNE. wł. H Liberski/  
POZNAŃ A L. MARCINKOWSKIEGO 7 TEL. 33-67

**HURT.** Jedyna Wytwórnia, wszelkich wyrobów ludowych na zachodzie Polski, poleca po cenach bezkonkurencyjnych guńserdaki, bluzki zakopiańskie, berety, paski krakowskie, torebki damskie i dziecięce, skrzynki do listów, skrzynki do kart, albumy w skórze i drzewie, art. rzeźbione, piętynki i różne drobiazgi

Kilimy, firanki i kapy na łóżka ręczne filet, po cenach rewelacyjnie niskich, na spłaty miesięczne do 2 lat.

BAZAR SZTUKI LUDOWEJ wł. **ALEKS. LEMPE**  
POZNAŃ — ŚW. MARCIN 41. TEL. 32-27.

**A. Romanowski i Ska**  
TEL. 25-49 daw. W. Frąckowiak. TEL. 25-49  
POZNAŃ, 27 GRUDNIA 20.

poleca w wielkim wyborze i pierwszorzędnej jakości materiały w najmodniejszych deseniach, płaszcze przejściowe, gabardynowe z podpinkami oraz gwarantowane nieprze, makalne w pierwszorzędnym wykonaniu, jak również golfy, wiatrówki, bonzurki, poranniki i wszelkie artykuły męskie. Dział miarowy na miejscu. MODY MĘSKIE.

**St. Niewczyk**  
Skład i pracownia instrumentów muzycznych  
Poznań, ul. Pierackiego 11.  
specjalność artystyczna budowa i korektura instrumentów smyczkowych.

<b>OLIWI SMARY BENZYNA</b> najtaniej DROGERJA <b>J. Czepczyński</b> Stary Rynek 8	Przybory toaletowe najtaniej DROGERJA <b>J. CZEPCZYŃSKI</b> STARY RYNEK 8
Mydła do prania poleca <b>J. Czepczyński</b> STARY RYNEK 8	Przybory higieniczne w wielkim wyborze poleca drogerja <b>J. Czepczyński</b> STARY RYNEK 8
Wszelkie Wody mineralne oraz sole i ługi do kąpiele posiada stale drogerja Farby i Przybory Malarskie w wielkim wyborze poleca Drogerja	<b>J. CZEPCZYŃSKI</b> Stary Rynek 8 <b>J. CZEPCZYŃSKI</b> Stary Rynek 8
Zaprawy do podłóg poleca drogerja J. Czepczyński Stary Rynek. PRZYBORY KĄPIELOWE w WIELKIM WYBORZE poleca J. CZEPCZYŃSKI Stary Rynek 8.	

To wszystko można dostać w drogerja Univer-sum, ul. FR. RATAJCZAKA Nr. 38 tel. 2749.

**St. Wawrzyniak**  
Sp. z ogr. odp.  
HURTOWNIA ROWERÓW i CZĘŚCI  
Tel. 36-65 i 31-68 Tel. 36-65 i 31-68  
Poznań, Stary Rynek Nr. 4 (Obok Głównego Odwachu)  
ROWERY:  
Balonowe Sportowe Szosowe Wyścigowe



Fabryka kółder „Poznań”  
**ADAM BANDEL**

Ul. 27 Grudnia 6.

POLECA: KÓLDRY, KAPY, BIEL POŚCIELOWA, FIRANY STORY SPECJALNOŚĆ WYPRAWY.

Krajowego wyrobu  
**pasteryzatory-podgrzewacze**

na zapęd mechaniczny

**oziębiacze rurowe**

na wodę i solankę

**pompy** do śmietany, mleka i wody

**rury i armature**

wszelkie artykuły dla mleczarń

poleca

po cenach najniższych

**„MAXIMA”**

Biuro Techniczno Mleczarskie

Poznań, ul. Wjazdowa 9/10

(naprzeciw Pomm. Wzdlęczn.)

Przedstawicielstwo:

Światowej sławy wórowek „WESTFALIA”



**Baczność Podhalanie**

Restauracja Obywatelska

**POD „BACHUSEM”**

St. Rynek 80/82 naprz nowego Ratusza

Punkt zbiorny dla Podhalan podczas zjazdu zw. Podh.

Ceny bardzo niskie, dobrze pielęgnowane napoje zimne bufet zakąski, Radjo koncert — Dancing.

OJdawcy niulejszego przy placeniu rachunku udziela się 5 proc. rabatu.

**B**iaławy Jedwabie  
Bielizna pościelowa  
w własnem wykonaniu  
Koce — Pledy — Kóldry.

**J. KLINGE - Poznań**

PLAC WOLNOŚCI 1 Tel. 2123.



**W. MAYER**  
POZNAŃ  
UL. NOWA 11.

**Elegancki świat**

KUPIJE WSZELKIE MODNE TKANINY TYLKO W NOWOOTWARTYM NAJWIĘKSZYM SPECJALNYM MAGAZYNIE BŁAWATÓW.

**W. SCHUBERT - POZNAŃ**

STARY RYNEK 85-86.

TEL. 50-21

**Restauracja „ADRIA” Winiarnia**

POZNAŃ

PALC WOLNOŚCI 19

TELEF. 15-21.

WYTWORNA KUCHNIA, PIELEGNOWANE NAPOJE KRAJOWE i ZAGR., SALA BALOWA. GABINETY,

właśc: Stanisław Józwiak

**SKLEP KÓŁKA Rolniczego**  
**K. WÓJCIKIEWICZ**

Poronin, ul. Piłsudskiego 9.

KŁAD WYBOROWYCH TOWARÓW MIESZANYCH, OWOCÓW, i JARZYN.

CENY B. NISKIE.

**KUPON ULGOWY**

Okaziciel niniejszego kuponu może obstarować garnitur, palto lub kostjum damski w pierwszorzędnym zakładzie krawieckim

**J. GOSCINSKIEGO**

ZAKOPANE, RYNEK obok kina

po cenach znacznie zniżonych



# INSTALACJA

## K. ŻEGLICKI

Zakopane Krupówki 51 tel. 781  
Właścicielom pensjonatów specjalne ulgi

Koncesjonowane przedsiębiorstwo wodociągów kanalizacji i centralnego ogrzewania oraz spawalnia metali

## Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Zakopanem.

Praca Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Zakopanem grupuje się w następujących referatach:

- I. Wychowania Obywatelskiego
- II. Opieki nad Matką i Dzieckiem
- III. Wytwórczości
- IV. Dochodowym
- V. Prasowym

I. REFERAT WYCHOWANIA OBYWATELSKIEGO jest treścią życia Związku. Dla niego pracują wszystkie inne. Praca w tym referacie polega na:

1). uświadamianiu Obywatelsko - politycznym członkiń przez wygłaszanie referatów, odczytów, czy pogadank z dziedziny życia politycznego, społecznego lub ekonomicznego.

II). uświadamianie szerszych mas kobiet przez pracę świetlicową.

Oddział prowadzi 2 świetlice: a) dla kobiet, b) dla młodych góralek.

a). Zebrania świetlicowe dla kobiet odbywają się co niedzieli. Celem tej świetlicy jest przy daniu kobietom miłych chwil wypoczynku po ciężkiej pracy, przy dźwiękach radja, ciepłym podwieczorku i grach towarzyskich, — wychowanie w duchu obywatelskim przez pogadanki z różnych dziedzin życia przedewszystkiem zaś z historii, geografii kraju rodzinnego, następnie z życia politycznego, społecznego i t. d. W tej świetlicy prowadzi się też kurs dla analfabetek przez siłę fachową, płatną.

b). Równolegle a tylko z uwzględnieniem wieku i jego potrzeb prowadzona jest również niedzielna świetlica dla młodych góralek.

Praca wychowawcza prowadzi się przy pomocy gier ruchowych, towarzyskich, wycieczek w okolice Zakopanego, oraz organizowanych przez Oddział wraz z góralkami zabaw z których dochód przeznaczony na wycieczki krajoznawcze. W świetlicy tej zorganizowano Przystosowanie kobiet do obrony kraju. —

III). Wreszcie trzecim działem pracy w tym referacie jest współdziałanie od działu w obywatelskich komitetach urządzania obchodów patriotycznych i rocznic narodowych, branie w nich udziału oraz urządzenie tych uroczystości w łonie Związku i świetlic. (Rocznica Niepodległości 11 listopada i Uroczystość imieninowa Marszałka Józefa Piłsudskiego dn. 19 marca)

IV). Oprócz powyższych programów prac Referat ten bierze udział w pracy wszystkich okolicznościowych komitetów obywatelskich. I tak w ubiegłym roku brał żywy udział w pracy miejscowego komitetu powodziowego przez urządzenie zbiórek w kawiarniach i domach, prowadzenie ewidencji ludzi poszkodowanych przez powódź i dyżury przy pracach około uprzątnięcia koryta rzeki Bystrej.

V). Referat ten brał też udział w akcji wyborczej B. B. W. R. przy wyborach do Rady Miejskiej i uzyskał mandat jednej radnej, jednej zastępczyni i 4 członkiń do różnych komisji gminnych. Akcję tę przeprowadził dwukrotnie a mianowicie; w czerwcu i we wrześniu zorganizował wówczas 2 zebrania przedwyborcze kobiet z przemówieniami przed pierwszymi wyborami i drugie przed drugimi wyborami w drugim okręgu. —

2.) REFERAT OPIEKI NAD MATKĄ i DZIECKIEM PROWADZIŁ:

I). dożywianie obiadami dzieci w szkołach powszechnych od 1 kwietnia do 15 czerwca ub. r.

II). kolonje letnie w Jarczycu wynajętym przez Oddział na ten cel dla dzieci biednych z Polski i dla polskich dzieci z Niemiec od 15 czerwca do końca sierpnia ub. roku.

III). dożywianie 15-ga niemowląt mlekiem stale przez cały rok.

IV). urządzono święcone dla biednych matek i dzieci

V). św, Mikołaja

VI). dwukrotnie gwiazdkę z funduszków uzyskanych przez Oddział i drugi raz z daru Towarzystwa Francuskiego. —

3). REFERAT TWÓRCZOŚCI PROWADZIŁ:

2 kursy trykotarskie od 15 IX do 15 X. i od 16 X do 15 XI 1935

IV. REFERAT DOCHODOWY.

zdoływał fundusze na prowadzenie i rozszerzenie pracy w referatach Wychowania Obywatelskiego i Opieki nad Dzieckiem, Urządzono 11 imprez jako to zabawy, zbiórki, odczyty, loterie, które, dały dochodu netto 2.500 zł.

5). REFERAT PRASOWY.

prenumeruje i sprzedaje po 3 egzemplarze pism Związkowych oraz umieszcza notatki i sprawozdania z pracy oddziału w „Echu Zdrojowym“ „Ekspresie“ i „Pracy Obywatelskiej“

c. d. n.

# LEON KOHAN

ZAKOPANE ul. WITKIEWICZA

Tel. 398

R.sał.1903

Magazyn towarów spożywczych, delikatesów owoców jarzyn, drobiu dziczyzny, skład win, wódek, likierów koniaków krajowych i zagranicznych, Styrtyus skazony i leczniczy. Prowianty dla turystów, sprzedaż tytoniowa Doborowe mieszanki herbat oraz codziennie świeżo palona kawa z własnej palarni



Ważne dla pensjonatów

KONC. ZAKŁAD INST.

wodociągów i kanalizacji ślu-  
sarnia oraz spawalnia metali

**Tadeusz GÓRSKI**

**Zakopane, droga do rynku; w podwórzu**

Jarocy.

## Pękająca ze śmiechu tragedia.

Związek Rezerwistów zakopiańskich urządził dnia 4 kwietnia b. r. przedstawienie amatorskie „Ponad Śnieg“ Żeromskiego, którem zainauguował szereg imprez z okazji Tygodnia Propagandy zakładniczych zachodnich. Włożono dużo starania i pracy, aby tą piękną, wstrząsającą sztukę odegrać jak najlepiej.

Jednakże choćby zespół amatorski najudatniej pokonał takie trudności, jak okrzyki zbuntowanego tłumu, zbrojne napady, zabójstwa, padanie konających, udawanie kalectwa, to zespół ten nie jest w stanie przerobić publiczności. Tej szarej publiczności zakopiańskiej, którą po za nielicznymi wyjątkami idzie na przedstawienie nie poto, żeby myśleć, pogłębić swe uczucie, lecz poto, żeby rechotać ze śmiechu, nie śmiać się już, ale rechotać przy lada sposobności. Publiczność ta stłoczona i nieuruchomiona przez długie godziny, tylko czycha na to, ażeby podchwycić jakiś mniej udany gest dramatyczny aktora, dobrze jej w dodatku znanego, spotykanego w interesach codziennych aby obrócić w kpiny najtragiczniejsze chwile napięcia w sztuce i salwą owego rechotu przyjąć czy to żegnając się według swego obrządku ukraińskiego chłopca (nader udatnie oddanego przez dra Czubernata), czy padanie przebitego bagnetem, czy wyznanie miłości, czy wreszcie wyłażący z pod płaszcza inwalidy czubek buta, czy nogi, którą niby stracił na wojnie.

A sztuka ta nie jest łatwa do odtworzenia. Widziałem ją na scenie warszawskiej, graną przez sławnych artystów. Tam despotyzm kresowej obszarniczki trząsał i synem i siostrzenicą i ruskim chłopem, a tragizm walki łzy wyciskał. Tam zaloty przyjaciela żony wybuchały szałem długo tamowanej namiętności; ta żona zaś z trudem tylko trzymała się na wodzach w obecności męża, a tem bardziej po jego odejściu. Tam dorodny młodzieniec z pierwszego aktu, w drugim znękany losem, dopiero w trzecim przedstawiał ruinę młodości i uródy, wlokąc za sobą o kuli (widoczną) zdruzgotaną nogę. Tam wzbierający za sceną tłum wywoływał dreszcze zgrozy.

W amatorskim przedstawieniu od tragedji maleńki kroczek do śmieszności. Amatorskie przedstawienie nie rozporządza środkami działającymi na widzów sugestywnie. Im niezwyklesza sytuacja, tem trudniej w nią widzom uwierzyć; a najmniejsze niedociągnięcie aktora przerzuca poważną chwilę w nastrój komizmu,

Dlatego to granie przez amatorów komedji, farsy czy satyry udaje się zwykle doskonale. Wtedy każde niedociągnięcie budzi tem większą wesołość wśród roześmianego już tłumu, a wszelka usterka podtrzymuje pożądany nastrój humoru. Role komiczne i charakterystyczne to są tak zwane „samograje“, których odtworzenie nie wymaga u aktora takiego wysiłku przeżywania a samo już pojawienie się na scenie popularnego mieszkanka Zakopanego w odmiennym ubraniu i wcieleniu budzą wesołość, zadowolenie. Bawi się publiczność. bawią się aktorzy; nie tylko na przedstawieniu, ale i na próbach. Bo ci ludzie pracy, tak dalekiej od sztuki, nie mogą się zdobyć na takie napięcie nerwów i na taką śmiałość wyrazu, jak aktor zawodowy. Ponadto myśl przewodnia autora, sens moralny, przenika w satyrze skutecznie do umysłów widzów i cel wyższy sztuki osiągnięty. Tłum przerywa grę wybuchami chóralnego śmiechu, co nie przeszkadza zbytnio aktorom, a raduje ich i jest za ich trad nagrodą.

A co robi ta popularna publiczność, obecna na dramacie? Wyczynia wprost jakieś dziw! Krzkanie, kichanie, głośne rozmowy, bieganie, tupanie spóźnionych, trzaskanie drzwiami, i jakiś niesamowity chrząst krzesel jakoby każdy widz siedział na rozrażonych węglach, albo był chory na świerzb.

Czy nie dałoby się jakoś pouczyć i wychować tej publiki, rekrutującej się częściowo z półinteligentów? Jakoś ująć ją w karby i nadać pewny rygor spóźniałskim, służbie i drzwiom rozchuśtanym? Choć Zakopane pod tym względem jest zakutą prowincją, a jednak widuje się w różnych Pipidówkach popularne przedstawienia o znacznie spokojniejszym przebiegu!

A zatem: Szanowna Publicko Zakopiańska z dalszych rzędów! Wykichaj się i wygadaj przed przedstawieniem w sieni teatru, oraz wywierć się w domu na własnych stołkach, aby na przedstawieniu dać możność innym usłyszeć jedną ośma słów aktorów, ginących w nieakutyecznej sali.

Aktorzy z Bożej łaski! Kochankowie, którzy się wstydzicie wyjawiać znajomej publiczności pchającą was wzajemnie w objęcia namiętności, idźcie lepiej spać bogobojnie, każdy do swego małżeńskiego łóża.

Bohaterze, który zapomniawsz na polu walki zostawić swój kikut, odegraj lepiej dramatyczną scenę na obu nogach!



Tragiczna matko, której despotyzm ma jag-nięcą dobroduszość, pomartw się raczej nad wyrwanym razem z wełną guzikiem od kamizelki swego syna!

Plądrujący dwór bolszewicy, którzy się namyślacie, które sprzęty przeznaczył wam reżyser do rzucania o ziemię; idźcie lepiej do „Baru Jędrusia“ aby tam, podpisawszy nieco z prawdziwą werwą rozbijać kieliszki. Szafo, która się w najważniejszej chwili nie chce otworzyć, dobiej sobie klucz przed rozpoczęciem przedstawienia.

Reżyserzy teatrów amatorskich! wybierajcie sztuki lekkie, wesołe i nietrudne; bowiem łatwiej jest drgnieniem powiek pobudzić zakopiańskiego widza do spazmatycznego śmiechu, niż słowami „czystsze niż nad śnieg“ wykrzesać z niego iskrę wzruszenia.

Warto tu wspomnieć zeszłoroczne przedstawienie „Ułanów Księcia Józefa“ Anczyca. Z wyjątkiem pierwszego aktu, doskonale przedstawienie! Ubawiliśmy się na niem wyśmienicie! Taki inżynier Wesolowski, albo p. Hałasowska w swych rolach charakterystycznych nie ustępowali prawdziwym artystom, również i cały szereg innych postaci był doskonale odtworzony, a p. Polkowa uroczą sylwetką i wdzięczną swobodną grą dorównywała gwiazdom polskiej sceny. Warto byłoby tę sztukę kiedy w Zakopanem powtórzyć. I jeszcze jedna sprawa. Grający główną rolę nie może być jednocześnie reżyserem. To jest zadanie ponad siły, zwłaszcza w zespole amatorskim. Nad nim musi ktoś ciągle czuwać, baczyć na każdy jego gest, nie można wtedy być zajętym główną rolą.

## KRONIKA.

TATRY W ŚNIEGU. Święta Wielkanocne przeszły w Zakopanem i Tatrach pod znakiem wspaniałej pogody. Nowy śnieg, jaki spadł w górach w przeddzień świąt, poprawił znacznie i tak bardzo dobre warunki zimowe w Tatrach. Główny punkt ciężkości ruchu świątecznego skoncentrował się w górach, w których wszystkie schroniska wypełnione zostały do ostatniego miejsca turystami i narciarzami.

Na okres świąt Wielkiejnocy przybyli do Zakopanego m. i. wojewoda dr. Dziadosz, wicewojewoda Waliński, prezydent Krakowa Kaplicki, generałowie: Sosnkowski, Rayski, Neugebauer, Mond, Świat literacko-artystyczny reprezentował Wierzyński.

W ostatnich dniach spadła w górach nowa warstwa śniegu, pokrywając szczyty i doliny grubą warstwą nośnego śniegu grubości około 40 cm. tworząc idealnie warunki dla sportów zimowych.

W związku z tem i dalszego trwania w górach niskiej temperatury jest pewność, że stan ten utrzyma się jeszcze przez czas dłuższy.

ŚWIĘTO GÓR W ZAKOPANEM. Jak się dowiadujemy „Święto Gór“ w Zakopanem odbędzie się między 4 a 11 sierpnia b. r.

KOMITET PROPAGANDY POŻYCZKI INWESTYCYJNEJ. Dla propagandy Pożyczki Inwestycyjnej utworzony został Komitet Obywatelski, do którego weszli przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych. Przewodniczącym komitetu propagandowego wybrany został nac. sądu grodz. s. o. dr. Z. Daniec.

SUBSKRYPCJA 3 PROC. PREMJOWEJ POŻYCZKI INWESTYCYJNEJ W ZAKOPANEM. Dzięki sprężystej akcji Komitetu obywatelskiego dla propagandy Pożyczki Inwestycyjnej pod przewodnictwem nac. sądu grodzkiego s. o. Zdzisława Dańca subskrypcja dopisała w całej pełni Członkowie „Gremjum właścicieli pensjonatów, hoteli i re-

stauracyj w Zakopanem“ zadeklarowali sumę zwyż 20,000 zł., Związek Legionistów 1000 zł., Kongregacja kupiecka na walnem zebraniu postanowiła cały kapitał Kongregacji w kwocie 1000 zł. przeznaczyć subskrypcję pożyczki.

ZEBRANIE OBYWATELSKIE WSPRAWACH PODATKOWYCH. Dnia 9 bm. odbyło się w sali kina „Sokół“ zebranie w sprawach podatkowych. W zebraniu tem wzięło udział około 300 osób. Naczelnik Urzędu skarbowego nowotatarskiego p. Baradziej w 2 godzinnym przemówieniu udzielił zebranem dokładnych wyjaśnień, jakie kategorie płatników, oraz w jakich rozmiarach, korzystając mogą z ulg ogłoszonych w ostatniem rozporządzeniu ministerstwa Skarbu. Ze względu na ważność tych autentycznych wyjaśnień, dokładne sprawozdanie podamy w najbliższym numerze.

ZNIŻKI KOLEJOWE Z UZDROWISK. Ministerstwo kolejowe udzieliło powracającym z uzdrowisk krajowych i letnisk morskich indywidualnych zniżek kolejowych. Zniżka stosowana będzie w okresach od 1 maja do 15 czerwca i od 1 września do 31 października 1935 r. przy wyjazdach zaś z letnisk nadmorskich do października br. Podróż ulgowa może nastąpić po co najmniej 10 dniowym pobycie w uzdrowisku, przy wyjeździe do stałego miejsca zamieszkania, oddalonego od stacji wyjazdowej niemniej niż 80 klm. Przerwy w podróży są niedopuszczalne.

PRZEMYSŁ DRZEWNY W ZAKOPANEM. Przemysł drzewny w Zakopanem na wiosnę nieco się ożywił. Przypominamy że firma Józefa Rotha przy Starej Polanie i Wachs i Ebel przy ul. Nowotatarskiej, przyjmuje największe zamówienia na wszelkie materiały budowlane.



**Z ŻYCIA RODZINY ZWIĄZKU REZERWISTÓW.** W ostatnich tygodniach odbyło się zebranie w „Rodzinie Rezerwistów”, na którym wygłosiła odczyt o nowej konstytucji p. inż. Zopothowa zaś prezes p. dr. Chudzikiewiczowa o „Polakach w Niemczech”. Za inicjatywą p. prezesa prof. dr. Chudzikiewiczowej zebrano dla rodaków w Niemczech kwotę około 20 zł.

Dnia 4 maja br. odbyła się w salach „Sokoła” zabawa taneczna, w której wzięły udział wszystkie sfery Zakopanego z przedstawicielami władz na czele. Zabawa wypadła bardzo dobrze, trwała prawie do białego dnia i przyniosła znaczny dochód przewyższający kwotę 600 zł.

Jak się dowiadujemy „Rodzina Rezerwistów” urządza w najbliższym czasie zebrania towarzyskie. Zebrania te urozmaicone będą danciem i wesołym programem.

**WZOROWE ATELJER KRAWIECKIE.** Wśród wielu znanych i wzorowych firm w Zakopanem na specjalną uwagę zasługują atelje krawieckie p. St. Wilczyńskiego znanego w Polsce sportowca przy ul. Kościuszki. Pan St. Wilczyński w swoim zawodzie udoskonalił się w różnych firmach Paryskich nie tu dziwnego że firma ta jest czołową nie tylko w Zakopanem ale i w Polsce zaznaczyć należy że w ateljer krawieckim P. Wilczyńskiego zakupy i obstalunki Dom prywatny Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

FR. KOZIK  
ZAKOPANE  
KRUPÓWKI

# MONTAŻ

Koncesjonowane przedsiębiorstwo instalacji wodociąg. kanalizacyjnych centralnego ogrzew.

Najstarsza i znana firma w Zakopanem

Koncesjonowany Zakład Instalacji wodociągowej

ANTONI LICHTNOWSKI

ZAKOPANE, KRUPÓWKI 8 TEL. 544

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie wchodzące jak inst. zimnej i ciepłej kanalizacji itp. Dla pensjonatów specjalny rabat.

**Ateljer KRAWIECKIE**

STANISŁAW WILCZYŃSKI

ZAKOPANE KOŚCIUSZKI TELEFON 270

Na składzie samodzielny leszczkowski

Firma wykonuje od 1930 obstalunki dla domu cywilnego P. Prez. Rz. P.

Firma istnieje od roku 1925

ukończył kurs krawiectwa w Paryżu

## ZWIĄZEK IZB PRZEMYSŁOWO - HANDLOWYCH POPIERA ROSTULATY UZDROWISK.

W Poznaniu obradował zjazd prezesów Izb Przem. - Handlowych, który zaszczylił swoją obecnością minister przem. i handlu w otoczeniu dyrektorów departamentów. Między różnymi wnioskami — na wniosek Krakowskiej Izby Przem. - Handlowej uchwalono zebranie poczynienie kroków, zmierzających do przyspieszenia wydania ustawy o miejscowościach turystycznych i wypoczynkowych, której projekt został przez Związek Izb Przem. - Handl. przedstawiony przed kilku miesiącami właściwym czynnikiem. Postanowiono również poczynić starania o ulgi podatkowe dla handlu sezonowego w uzdrowiskach i o zniżki kolejowe dla osób wracających z uzdrowisk.

**ECHA TARGÓW MIĘDZYNARODOWYCH W POZNANIU.** Na międzynarodowych targach w Poznaniu firmy wyrabiające wyroby ludowe i pamiątki zakopiańskie reprezentowane były dość bogato.

Między innymi widzieliśmy bardzo bogate i artystycznie urządzone stoiska: H. Białeckiej, Fajkosza, Komendzińskiej, Żytkowicza, Szczerby i Pasternaka.

Zwiedzający targi z zainteresowaniem oglądali wystawiane wyroby.

**Stara prawda**

„Łatwiej zdrowie stracić, niż je odzyskać”.

Obaj stale o swoje zdrowie, podtrzymuj je przy pomocy Ovomaltyny Dra Wandera. Filiżankę Ovomaltyny, tego wysokiej wartościowego smacznego i łatwostrawnego napoju przygotujesz z łatwością w domu, w biurze i w podróży kosztem kilku groszy.

Zakład dentystyczny

# ST. FLAUMHAF

ZAKOPANE Krupówki dom Cukra

Obok Urzędu Klimatycznego.

## MLECZARSKA „ZDROWIE”

Przeniesiona została do nowego lokalu droga do Rynku obok baru „Jędrusia”

Poleca się nadal państwu swojej szerokiej klienteli. Na telefoniczne żądanie odesyłamy produkty do pensjonatów jak jaja sery, masło itd. Telefon Nr. 667.



### OBUWIE SPORTOWE

Według najnowszych fasonów  
po cenach b. przystępnych  
poleca: najsolidniejsza z a k o p i a n s k a wytwórnia  
obuwia turystycznego i narciarskiego

**B. POLAGERA**  
ul. Nowotarska 10. Wypożycza się obuwie narciarskie!

Projekty budową will i pensjonatów oraz wszelkie  
roboty budowlane najkorzystniejszych warunkach  
w biurze architektyczno-budowlanem

**arch. MONICZEWSKI MARJAN**  
ZAKOPANE, UL. Chałubińskiego willa „HOŻA“  
TEL. 771

Drzewo, deski, belki oraz ma- **J. ROTH**  
terjały drzewne poleca: ZAKOPANE KASPROWICZA

Drzewo budowlane oraz deski różnych gatunków  
najlepiej nabyć w firmie **DR. GOLDNER**  
Zakopane ul. Krupówki w podwórzu dom Krzysiaka

M A G A Z Y N  
M Ó D

„STEFAN”

Polecam najnowsze kapelusze  
w wielkim wyborze oraz wyko-  
nuję wszelkie roboty w zakres  
ten wchodzące  
ZAKOPANE Krupówki 30

U P R A W N I O N Y Z A K Ł A D T E C H N I C Z N O  
D E N T Y S T Y C Z N Y

**Mieczysław Rivo**  
ZAKOPANE, RYNEK 5 DOM CZECHA.

Wytwórnia wędlin i wyrab mięsa

**B. Rajski**

**N. TARG** ul. Kocjowa 7 tel. 46

poleca: swe znane z dobroci wędliny oraz mięsa wszelkich  
gatunków.

Kotły i radiatory do centralnego ogrzewania oraz t. zw. „Daue-  
brandy“ **ANGIELSKIE KUCHNIE WĘGLOWE**. Maszyny, pralni-  
cze, kuchenne i gospodarcze.

Biurowo techniczno-Handlowe

**W. L. Kawalek**

Kraków, Gertrudy 5. telefon 143-07

**Wędliniarnia**

**B. RAJSKI**

Zakopane, ulica KOŚCIUSZKI tel. 717

poleca: znane z dobroci wędliny róż-  
nych gatunków pierwszej jakości  
Dla pens i rest, spec. zniżki

HANDEL TOWARÓW MIESZANYCH

„GOSPOŚIA”

M. HOROSZKO ZAKOPANE

Ul. Nowotarska tel. 738 Filja Kasprowicza tel. 754

POLECA: Wszelkie towary korzenno-spożywcze. Wyborowe mie-  
szanki kawy i herbat, jarzyny, owoce, węgiel opałowy, artykuły  
gospodarstwa domowego.

Masło i sery po najniższych cenach hurtownych z dostawą  
do domu.

ZAWIADOMIENIE!  
Rok założenia 1927

**MAJA BOZOWSKA**

dawniej Marjan Bozowski

Zawiadmia P.T. Klientów że nadal pro-  
wadzę **KOLEJOWE PRZEDSIĘBIORST-  
WO DOWOZOWE** w Zakopanem  
tel. 572

Dla urzędników inwalidów i wojskowych specjalne ulgi

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD FRYZJERSKI

**Szymański Jan**

b. wsp. firmy Antoine w Paryżu

Zakopane, Witkiewicza tel. 245

trwała ondulacja najnowszymi aparatami.  
! wysyła prac. na tel, śądanie do pensjonatów

ZAKŁAD KRAWIECKI DAMSKO-MĘSKI

**PIOTR MORDARSKI**

ZAKOPANE ul. SIENKIEWICZA

wykonuje wszelkie ubiory damsko męskie z własnych  
i powierzonych materiałów szybko i solidnie. Okaziecieli  
niniejszego ogłoszenia otrzymuje rabat.

**PENSJONAT „BOREK”**

Zakopane — ul. Jagiellońska  
pod zarządkiem właścicieli

Tylko dla zdrowych. Kuchnia obfita pierwszorzędną  
na maśle Garaże, stajnie blisko Stadjonu, Pianino, pa-  
tefon Ceny przystępne Telefon 923



## Pensjonaty

oraz osoby pojedyncze na święta zakupują wszelkie artykuły tylko w firmie

**MARJAN GŁUSZEK**  
Zakopane, ul. Krupówki

## Nowowybrany wójt w Poroninie

Wojciech Orawiec

Urodzony w roku 1899 w Poroninie. Po ukończeniu szkoły wstąpił w roku 1912 do służby pocztowej. Czynny członek Związku Strzeleckiego z czasów zaborczych. W roku 1915 wstąpił do Legionów polskich,

W roku 1917 przeniesiony do armji austriackiej l. XI 1918, wstępuję jako ochotnik do Wojska Polskiego. Dnia 26 marca 1921 roku bezterminowo urlopowany wstąpił z powrotem na służbę pocztową.

Wykwalifikowany pracownik pocztowy odznaczony został Krzyżem zasługi. Nowowybrany wójt gminy Poronin jest doskonałym znawcą miejscowych stosunków, więc społeczeństwo wiedząc, że gmina zbiorcwa w Poroninie stanie na właściwym poziomie i doczeka się pomyślnego rozwoju.

Nowemu wójtowi składa Redakcja życzenia owocnej pracy na nowej, tak ważnej placówce.



Wojciech Orawiec.

## Podziękowanie.

Składamy na tem miejscu WPanu drowi Czubernatowi lekarzowi weterynarji za bezinteresowną pomoc dla kolonji w Jarczysku, za bezpłatne dostarczanie skoniiskowenego a niesprzedanego mięsa, oraz piekarniom WPP Kwapienia i W. Rottera za bezpłatne dostarczenie pieczywa raz w tygodniu dla teje kolonji.

W szczególności wyrażamy serdeczne podziękowanie WPanu W. Rotterowi właścicielowi piekarni przy ul. Nowotarskiej za zawsze ohotne ofiarowanie swego wyborowego pieczywa różnego gatunku, na rozmaite imprezy i uroczystości jak „Gwiazdkę“ „Święcne“ urządane dla biednych dzieci.

ZWIĄZEK OBYWATELSKIEJ PRACY KOBIEC  
w Zakopanem.

## J. Gassner, Zakopane

Skład towarów żelaznych, materiałów budowlanych i farb.

Tel. nr. 261

Skrytka poczt. 54

Bilet na obiad ulgowy  
w pierwszorzednym „Barze Jędrusia“

Zakopane, droga do GYNKU lub KINA. telefon 660  
Obiad z 3-dań z obsługą 1-60 zł. Poleca również śniadania drugie śniadania i kolacje. Wybór win i wódek oraz gorące i zimne zakąski.

Podczas świąt ceny nie podwyższone

Wytwórnia obuwia SPORTOWEGO GORSKIEGO i nartarskiego oraz wszelkie obstatunki i reperacje

W. Lotek Zakopane Krupówki  
dla czytelników Echa Zdrojowego rabat



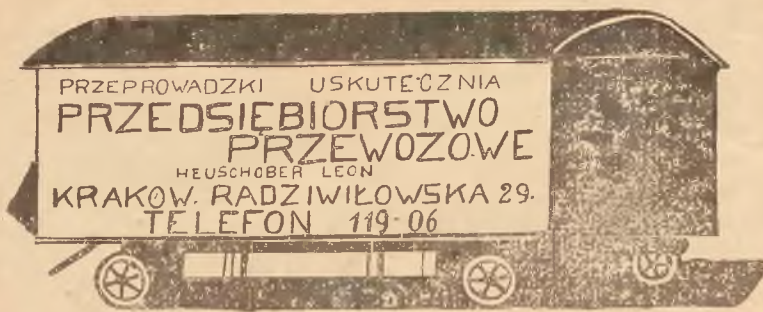
## III-cia Apteka mgr. B. MĄSKOWSKIEGO

Zakopane Chramcówki obok dw. Kolejow. Tel. 246

## Zakład ogrodniczy „RIVIERA“ właśc. W. Grawczyński

Zakopane, ul. Kościuszki Nr. 1932 w podwór. poleca w wielkim wyborze: drzewka, krzewy, byliny, kwiaty doniczkowe i cięte flance letnie w bardzo wielkim wyborze jak petunie i wiele innych. Uwaga: urządza ogródki, balkony dekoracje i t. p. Inne porządki gratis.





## Kącik prawniczy

Na liczne zapytania w sprawach prawnych a w szczególności w sprawach podatkowych i administracyjnych, nie jesteśmy w możności z powodu małej objętości „Echa Zdrojowego“ każdemu z naszych P.T. Czytelników dać odpowiedź w rubryce: „Odpowiedzi Redakcji“ Pragnąc jednak za wszelką cenę uczynić żądaniom naszych P.T. Czytelników umieszczac będziemy w każdym numerze „Echa Zdrojowego“ „KUPON REDAKCYJNY“, który prosimy wyciąć i na kartce pocztowej nadesłać do Redakcji z wymienieniem rodzaju żądanej porady. Porady lub pomocy prawnej udziela Redakcja ZUPELNIE BEZPŁATNIE. Na odpowiedź listowną prosimy załączyć znaczek za 80 gr. Telefoniczne porady od godz. 10 tej do 12-tej (Nr Telefonu: 509) Usunie również w tych samych godzinach

## KUPON REDAKCYJNY

„ECHA ZDROJOWEGO“

NA PORADĘ i POMOC RĄWNA

Zgłoszenia przyjmuje Redakcja ul. Jagiellońska, willa „Mazowiecka“ (droga do Smerekowa) telefonicznie od godz. 10 do 12-tej (Nr. tel. 509) Usunie również w tych samych godz

**OGŁOSZENIE** z powodu kryzysu zostały ceny za pranie kołnierzy zniżone na **13 gr.**

wykonanie pierwszorządne Pralnia chem. Śnieżka z srebrnem połyskiem w Krakowie

Biuro przyjąć **H. SUKMAN**  
W ZAKOPANEM

Prace okryć damskich

KRUPÓWKI 101 (obok Kościoła)  
tamże przyjmuje się obstalunki na wyrób różnych pieczęci



Fabryczne składy maszyn do szycia  
ROWERÓW PATEFONÓW WÓZKÓW  
DZIECIĘCYCH FABRYCZNY  
SKŁAD LATAREK i BATERJI  
DAJMON

Dogodne warunki spłaty. Bezpłatny kurs haftu, szycia itd.

Na żądanie cenniki wysyłamy bezpłatnie

# TCHE KRISCHER

ul. Zwierzyniecka tel. 13877

## Wytwórnia pieczęci i Wyrobów stylowych

„STYLPLATER“ Zakopane,

UL. ZAMOYSKIEGO

Ceny rewelacyjne



Radjo Gramofony płyty  
Rowery męskie damskie i dziecięce  
maszyn do szycia od najskromniejszych do najwykwintniejszych. Wózki i łóżeczka dziecięce latarki elektryczne wszelki sprzęt radiowy i elektrotechniczny części do maszyn i rowerów i gramofonów poleca najtaniej **DOM TOWAROWY**

# TCHE KRISCHER

Kraków Florjańska 9 tel. 177-82

Turyści, kuracjusze, jadąc do uzdrowisk lub wracając z nich, — wszelką biżuterję i upominki pamiątkowe **NABYWAJĄ TYLKO W FIRMIE**

## D. Löwenthal

KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 11

Kupon ulgowy

**PENSJONAT „GRUNWALD“**

Zakopane ul. Sienkiewicza

Pod zarządem właściciela Fr. KRAWCZYKA  
poleca wolne pokoje z utrzymaniem po cenach ulgow



Pierwszorządny pensjonat

# „Curuśka“

W ZAKOPANEM UL. WJTIKOWICZA

pod zarządem P. Urbusiowej, tel. 741

poleca wykwintne pokoje z obfitem utrzymaniem po cenach znacznie zniżonych. Pensjonat położony jest zdala od ulicy w centrum, blisko terenów narciarskich.



# Firma K. MAŚIORSKI

ZAKOPANE DWORZECKOLEJOWY  
TEL 325 TEL, 325

**Węgiel Koks**  
materiały budowlane.  
wagonowo i detalicznie

**Biuro Spedycyjne**  
Transporty  
i przechowywanie mebli

Biuro i składy na dworcu kolejowym

**Sosnowiec** WYKWINTNY LOKAL KAWIARNIA  
CUKIERNIA ORAZ RESTA-  
URACJA J A R S K A

## „ R E X ”

Rendez Vous eleganckiego świata. Dancing,  
Salon bridżowy. Śniadania obiady jarskie po-  
dwieczorki kolacje. Wyborne ciastka codziennie  
świeże pączki,

PIERWSZORZĘDNY SALON KRAWIECKI

## Stanisław Nosal

KATOWICE ul. 3 maja Nr. 7 Tel. 336-15

Wykonuje garnitury z własnych i powierzonych materia-  
łów podług najnowszych modeli

Najtańsze źródło

bielizny pończoch, rękawiczek, swetów oraz wszelkich  
artykułów w zakresie garderobii wchodzących wielki wy-  
bór wełny, włóczki jakoteż dodatków do robót ręcznych

## Mania Lublińska

Katowice ul. Marjacka tel. 324-09 sklep frontowy.  
ceny konkurencyjne obsługa solidna

**BACZNOŚĆ** pierze puch i kołdry gotowe pierzyny po-  
duszki i bieliznę najtaniej kupisz w firmie

## P. SCHEUER

Katowice Słowackiego Nr. 31

Krawiec męski damski i wojskowy

## Mieczysław Bobak

Zakopane Stara Polana

Przyjmuje wszelkie obstalunki w zakresie krawiectwa  
wchodzące, wykonanie solidne ceny niskie dla PT Woj-  
kowych i Strzelców rabat.

Sklep zabawek oraz pamiątki Zakopiańskie.

## Wiktorja HUDASZEK

(-:-) ZAKOPANE, DROGA DO RYNKU (-:-)

Luksusowy pensjonat

## „ M A R I L O R ”

ZAKOPANE, UL. KOŚCIUSZKI

Pokoje luksusowo urządzone pełny komfort. Ceny zna-  
cznie niższe.

BAR-RESTAURACJA

## Tatrzańska

Róg Zamoyskiego i Witkiewicza

M. BIELATOWICZ

POLECA DRUGIE ŚNIADANIA OBIADY I KOLACJE.

Ceny przystępne

LOKAL POWIĘKSZONYI STYLWO ODMALOWANY  
WIECZOREM DANCING

## MLECZARNIA CICHY KĄCIK

ZAKOPANE 2 TOPOROWA CYRLA

Plaża z leżakami, drugie śniadania, podwie-  
czorki, cukry, owoce, napoje chłodzące. Ceny  
niskie.

## WILLA „KRYSZYNA”

Zakopane ul. Chałubińskiego obok Bristolu

Wynajmie pokoje z całodziennym utrzymaniem  
po cenach ulgowych. Po sezonie ceny niższe

## Pensjonat Słoneczna

ZAKOPANE BYSTRE DROGA DO KUŹNIC.

Poleca wolne pokoje po cenach niższych.

## Pensjonat Tomkówka

ZAKOPANE BYSTRE DROGA DO KUŹNIC.

Poleca wolne pokoje z utrzymaniem po cenach niższych

## Pensjonat „BEL-AMI”

Zakopane ul. Piłsudskiego

położony w lesie blisko terenów narciarskich komfortowo urzą-  
dzony poleca pokoje z wykwalifikowanym utrzymaniem

Wytworna Pani ubiera się tylko w

## Pracowni sukien damskich J. Gajewskiej

ul. Zamoyskiego willa „Gewontówka”

wykonanie terminowe i solidne — Ceny przystępne.

## Willa „Wójciakówka”

Zakopane Bystre

Poleca pokoje po cenach ulgowych



Pierwszorządna Pracownia  
i magazyn OBUWIA  
**Władysława ULMANA**  
KRAKÓW, Lubiec 30 Tel. 13965

Wykonuje obuwie naj-  
nowszych modeli oraz  
obuwie sportowe i orto-  
pedyczne.

Najtańszym  
Najtrwalszym  
Najzdobniejszym  
materjałem do okr. dachów  
**DACHÓWKA**  
wyrobu Piąszowskiej fabryki cegieł  
Spółki akcyjnej w Krakowie  
Biuro w Krakowie, Dunajewskiego  
Telefony Nr. 103-64 120- 2

Siatki ogrodzeniowe kom-  
pletne ogrodzenia siatko-  
we, Wagi wszelkiego ro-  
dzaju do kolejowych włą-  
cznie. Kasy pancerne kas-  
etki stalowe, tresory do  
wiurowania, wkłady mate-  
racowe do łóżek. Łóżka  
żelazne (z amortyzacją stołkową)  
spec. tapczany metalowe  
poleca firma

**W. Finki Ska**  
Sp. z ogr. odpowiedz.  
w Krakowie  
ul. Przemysłowa 12

LAMPY  
ŻARÓWKI  
NAJWIĘKSZY  
WYBÓR

**ELEKTRO-GAZ**

KRAKÓW DIETLA 40

DLA PENSJONATÓW SPECJALNY RABAT

Unja Handlowa  
„METAL“

Kraków ul. Dietla 58

FABRYCZNY SKŁAD NACZYŃ KU  
CHENNYCH SPECJALNOŚĆ NACZY-  
NIA ALUMINIOWANE

Telefon 145-64.

Mleczarnia  
**KRAKOWSKA**  
Kraków rynek Kleparski  
dom Fenixa  
poleca śniadania obiady  
kolacje dla wycieczek zbio-  
rowych rabat

PENSJONAT  
„GOPLANA“

Kraków ul. Krupnicza  
Tel. 130-97

poleca dla przyjezdnych  
i zwiedzających Kraków  
pokoje z utrzymaniem  
Ceny b. przystępne

Projektuje i wykonuje wszelkie obro-  
ty w zakres ten wchodzący. jak sy-  
pialnie jadalnie salony gabinety ku-  
chnie itp. jakoteż w stylu zakopiań-  
skim.

**Stolarnia „NOWA“**

LEOPOLDA GĄSIORA  
ZAKOPANE, Nowotarska 1680

Przyjmuje również meble do odna-  
wienia i reperacji.

WYKONANIE SOLIDNE - PUNKTU-  
ALNIE CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Wytworną kuchnię i bufet  
POLECA

**Kawiarnia i restauracja Turystyczna**

KRAKÓW, róg ul. Lubiec i Potockiego tuż  
obok dworca kolejowego.

Ceny przystępne

Dla wycieczek zbiorowych niżki

Łoża otwarte do godziny 4-tej rano

PRACOWNIA

**Slusarsko Mechaniczna**

DOM P. CZUGAŁOWEJ na Bystrzy drodze do Jaszczurówki Nr. 6

wykonuje wszelkie roboty w zakres slusarstwa wchodzące. jako  
to balustrady kraty okna żelazna wszelkiego rodzaju okucia i o-  
grodzenia, okucia do pieców kaflowych oraz wszelkie reperacje  
specjalną sześciami mej pracowni **MEBLE METALOWE**

Mając długoletnią praktykę zagraniczną w zawodzie slusarskim i  
odpowiednią pracownię jesteśmy w możności wszelkie powierzone  
mi roboty wykonać ku zupełnemu zadowoleniu po cenach przystę-  
pnych i w najrólszym czasie

z poważaniem  
**Jan KOT**  
Zakopane—Bystrze

**Willa „Mohylanka“**

Zakopane, Bulwary Słowackiego  
dla narciarzy poleca pokoje po cenach ulgowych.

**APTEKA**

**Magistra Dąbrowskiego w Zakopanem**

Róg drogi do Jaszczurówki i Kuźnic.

**BAR BASZTA**

Krakow ul. Basztowa 15  
Dom Fenixa

Nowość Za 50 groszy mo-  
żna zjeść widelec z kapu-  
stą i napić się bąbkę pi-  
wa Okocimskiego lub wó-  
dkę Poleca wysmienite o-  
biady domowe z 3 dań  
1 zł. Bufet obficie zaopa-  
trzony w zimne i gorące  
przekąski ceny konkuren-  
cyjne

Fabr. świec kościelnych i pierników  
miodowych

**ANTONI ROTHE**

Kraków, Sławkowska 20.  
R. zał. 1879. Tel. 121-74

Czy byłeś **BAGATELA**  
już w **BARZE**  
ZAKOPANE, ul. Kościuszki.

**Cukiernia Ziemiańska**

ZAKOPANE KRUPÓWKI

Poleca najsmaczniejsze ciastka pączki i fa-  
worki po cenach niżonych

**PRZEMYSŁ PODHALANSKI**

PORONIN, OBOK DWORCA KOLEJOWEGO

Handel towarów mieszanych. Oras największy Wybór  
Pamiątek zakopiańskich.



# REPREZENTACJA BROWARU OKOCIMSKIEGO

Fr. OSIŃSKI

ZAKOPANE UL. KRUPÓWKI TEL. 655

PIWO MARCOWE,  
ŚWIĘTOJAŃSKIE SPECJALNE POLECANE PRZEZ LEKARZY  
DLA CHORYCH I REKONWALESCENTÓW O DUŻEJ ZA-  
WARTOŚCI WITAMIN.

PORTER, EXPORT.

PRZY REPREZENTACJI fabryka wody sodowej lemoniad oraz oranżady  
Na telefoniczne żądanie dostarcza do pensjonatów,



HURT

DETAL

## WYTWÓRNIA WYROBÓW SKÓRZANYCH PAN- TOFLI I HAFTÓW ZAKOPIAŃS.

POLECA

BLUZKI, KAMIZELKI, SERDAKI, KONFEKCJĘ DAMSKĄ i DODAT.  
KRAWIECKIŁ. CENY KONKURENCYJNE.

# H. BIAŁECKA

Zakopane, Krupówki 26.

WARSZAWA Krak. Przećmieście 42  
GMACH HOTELU BRISTOL.

## Bukowina-Tatrzańska.

### Pensjonat Herczakowej

poleca w każdej porze roku pokoje z utrzymaniem po cenach ulgowych

### Komfortowy pensjonat „Pałac Tatrzański“

poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem po cenach ulgowych

### Willa „Słoneczna“

Pod zarządkiem Dr. Bronikowskiej

Poleca pokoje z utrzymaniem po cenach ulgowych

### Pensjonat „JANOSIK“

poleca wolne pokoje z utrzym. po cenach ulgowych

### Willa-Pesion - Turing

poleca pokoje z utrzymaniem po cenach przystępnych smaczna kuchnia towarzystwo doborowe

### W. J. REINIS Bukowina

Sklep towarów spożywczych i restauracja zaopatruje pt. turystów na wycieczki góskie wszętki prowadzi również na nocelegi i sale dozebrań towarzyskich

Czy wiecie, że na Bukowinie Tatrzańskiej  
jest najlepiej zamieszkać w pensjonacie

# „SŁAWA“

moc listów dziękczynnych

### Pensjonat „MURAŃ“

PORONIN ul. TATRZAŃSKA

położony wśród pięknych terenów narciarskich poleca słoneczne pokoje z balkonami kuchnia obfita i smaczna ceny przystępne

### Pensjonat TRUSZKOWSKICH

poleca pokoje z utrzymaniem po cenach znacznie niższych.

### Pensjonat Niezapominajka

Czynny cały rok. Poleca pokoje z utrzymaniem. Ceny bardzo niskie.

#### CENNIK OGŁOSZEŃ:

Inseraty zwyczajne — cała strona 500 — zł., 1/2 str. — 300 — zł., 1/3 str. — 200 zł., 1/4 str. 150 zł. 1/6

Naczelny redaktor: Dr. Jarosław Sawczak.

str. — 100 — zł. 1/8 str. — 70. — zł. 1/12 str. — 50 — zł. 1/24 str. — 25. — zł., — Inseraty kwartalne z 30% półroczne z 40% roczne z 50% opust. Zasadnicza opłata 1 zł za 1 cm<sup>2</sup>

Wydawca: Dr. Jarosław Sawczak